

Marta Bład

"Unia Europejska. Integracja Polski z Unią Europejską", red. E. Kawecka-Wyrzykowska i E. Synowiec, Warszawa 1996 : [recenzja]

Acta Scientifica Academiae Ostroviensis nr 1, 178-180

1998

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

RECENZJE I OMÓWIENIA

**E. KAWECKA-WYRZYKOWSKA I E. SYNOWIEC (RED.):
*UNIA EUROPEJSKA. INTEGRACJA POLSKI Z UNIĄ
EUROPEJSKĄ, WARSZAWA 1996***

Perspektywa akcesji Polski do Unii Europejskiej (UE) stworzyła zapotrzebowanie na głęboką wiedzę o procesach integracyjnych, o mechanizmach i zasadach funkcjonowania Unii, a także o konsekwencjach przystąpienia naszego Kraju do tej struktury. W związku z tym, na krajowym rynku wydawniczym pojawiło się dużo książek i publikacji o Unii Europejskiej. Jedną z pozycji, którą chciałam zarekomendować jest praca zbiorowa pod redakcją E. Kaweckiej – Wyrzykowskiej i E. Synowiec zatytułowana: *Unia Europejska. Integracja Polski z Unią Europejską*.

Książka ta przygotowana została w Instytucie Koniunktur i Cen Handlu Zagranicznego (IKCHZ) przez pracowników Zakładu Badań Wspólnot Europejskich oraz współpracujących z Instytutem specjalistów, którzy zajmują się problematyką integracji europejskiej. Stało się już chwalebna tradycją, że Instytut Koniunktur i Cen Handlu Zagranicznego przygotowuje opracowania książkowe o procesach integracyjnych w ramach Wspólnoty Europejskiej, gdyż jest to już druga publikacja na ten temat, ale poszerzona i uaktualniona.¹

Recenzowana książka składa się z dwóch części – pierwsza dotyczy procesów integracji w ramach Unii, a druga koncentruje się na integracji Polski z Unią.

Część pierwsza dostarcza kompleksowej informacji o Unii Europejskiej. Podzielona jest ona na dziesięć rozdziałów, w których omówiono następujące zagadnienia:

- zarys historii Wspólnot Europejskich;
- struktura gospodarki i handel Unii Europejskiej z krajami trzecimi w latach 90;
- system prawny i instytucjonalny Wspólnot Europejskich;
- wspólna polityka handlowa;
- podstawy prawne stosunków handlowych Wspólnoty Europejskiej;

---

¹ Mowa tu o książce zatytułowanej: *Wspólnoty Europejskie. Stowarzyszenie Polski ze Wspólnotami Europejskimi*, wydanej w 1993 r.

- wspólna polityka rolna;
- wspólna polityka transportowa i polityka ochrony środowiska;
- polityka Wspólnoty wobec przemysłu i sfery usług;
- proces budowy unii walutowej i gospodarczej;
- system finansowy Wspólnot Europejskich.

Szczególną wartość ma rozdział VI zatytułowany: *Wspólna polityka rolna*. Wspólnota Europejska jest bowiem jedynym ugrupowaniem integracyjnym, który przeprowadza integrację rolną z sukcesem. Rolnictwo jest tak specyficznym działem gospodarki, że nie można go pozostawić prawom wolnego rynku. Stąd też Wspólnota przejęła od państw członkowskich działania w zakresie: subsydiowania eksportu, subsydiowania restrukturyzacji, ochrony rolnictwa przed tanim importem poprzez system opłat wyrównawczych i kontyngentowanie importu oraz gwarantowania skupu nadwyżek produktów rolnych po cenach interwencyjnych. Znajomość zasad i mechanizmów wspólnej polityki rolnej (w tym szeroko omówionej w rozdziale - wspólnej organizacji rynków rolnych) oraz kierunków ostatnich reform jest istotna i użyteczna, gdyż to właśnie rolnictwo polskie będzie największym problemem w procesie integracji z Unią.

Część druga podzielona jest na trzy rozdziały. W pierwszym z nich autorzy skoncentrowali się na współpracy Polski z Unią Europejską na mocy Układu Europejskiego i oceny stanu wdrażania ekonomicznych postanowień tego Układu, ze szczególnym uwzględnieniem liberalizacji handlu, jak i rezultatów w dziedzinach pozahandlowych (przepływ pracowników, usług i kapitału). Drugi rozdział natomiast przedstawia zagadnienie dostosowania Polski w perspektywie członkostwa w Unii Europejskiej, z uwzględnieniem wypełniania przez Polskę kryteriów członkostwa w Unii.

To właśnie odróżnia tą publikację od innych prac, które skupiają się niemal wyłącznie na przedstawieniu treści Układu Europejskiego lub też na szansach i zagrożeniach z niego wynikających. Tu zaś uwaga skoncentrowana jest na analizie konkretnych efektów działań i przedstawieniu, na jakim etapie realizacji zobowiązań stowarzyszeniowych znajdują się strony Układu. Takie informacje sprzyjają uzyskaniu właściwego obrazu realiów.

Adresatem publikacji oczywiście może być każdy zainteresowany tą problematyką, ale przede wszystkim kierowana jest ona do polityków i menadżerów oraz do tych, którzy uczestniczą w negocjacjach o członkostwo Polski w Unii. Fakt ten przesądza o dołożeniu szczególnych starań autorów do strony merytorycznej, jak i formalnej pracy. Efekty są

widoczne – staranność doboru zagadnień, ich właściwe uporządkowanie, dogłębność tematyki.

Szczególnym walorem tej publikacji jest poszerzenie zakresu omawianych zagadnień poprzez liczne odniesienia do materiałów źródłowych, czyli prawa pierwotnego - Traktatów Założycielskich, Jednolitego Aktu Europejskiego i Układu z Maastricht oraz do tworzonego w oparciu o nie obfitego prawa wtórnego.

Kolejnym atutem książki jest zawarcie w ostatnim rozdziale użytecznych informacji i adresów instytucji w Polsce, jak i w Unii, które dysponują publikacjami i danymi statystycznymi o Wspólnotach (wśród nich adresy instytucji UE, przedstawicielstw dyplomatycznych i handlowych krajów UE i w Polsce, europejskich centrów dokumentacji w Polsce i adresy instytucji odpowiedzialnych za realizację programu PHARE). Dodatkowo, każdy rozdział książki zakończony jest obszerną bibliografią, zarówno w językach obcych, jak i w języku polskim. Sprzyja to możliwości pogłębienia konkretnej tematyki przez osobę zainteresowaną.

Ze względu na wymienione walory, pośród wielu książek o integracji europejskiej, proponuję wybrać właśnie tą. Mam także nadzieję, że w przyszłości zespół IKCHZ przygotuje kolejną pozycję książkową, na bazie recenzowanej, poszerzoną już o nowe zagadnienia, a w szczególności o efekty aktualnie odbywającej się Konferencji Międzyrządowej Maastricht II i jej wpływie na negocjacje Polski z Unią Europejską.

Marta Błąd

S. PRUTIS (RED.): *POLSKIE PRAWO ROLNE U PROGU UNII EUROPEJSKIEJ*, BIAŁYSTOK 1998

Książek o tematyce takiej jak ta, na polskim rynku wydawniczym ukazało się niewiele. Właściwie to dopiero druga publikacja w tej dziedzinie na przestrzeni kilku ostatnich lat. Pierwsza z nich to wznowiona w 1997 r., zaktualizowana pozycja: *Polskie prawo rolne na tle ustawodawstwa Unii Europejskiej* autorstwa P. Czechowskiego, M. Korzyckiej-Iwanow, S. Prutisa i A. Stelmachowskiego. Druga – to recenzowana właśnie publikacja *Polskie prawo rolne u progu Unii Europejskiej* pod redakcją S. Prutisa wydana w Białymstoku w 1998 r.